19 Νοεμβρίου 2024

EKΦΩNHΣH:

Πρόβλημα 1

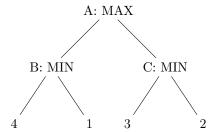
Αποδείξτε τον εξής ισχυρισμό. Για κάθε δένδρο παιχνιδιού, η χρησιμότητα για τον ΜΑΧ που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αποφάσεις minimax εναντίον ενός μη βέλτιστου (suboptimal) ΜΙΝ δεν είναι ποτέ μικρότερη από την χρησιμότητα που υπολογίζεται παίζοντας εναντίον ενός βέλτιστου ΜΙΝ. Μπορείτε να βρείτε ένα δένδρο παιχνιδιού στο οποίο ο ΜΑΧ μπορεί να τα καταφέρει ακόμα καλύτερα χρησιμοποιώντας μια μη βέλτιστη (suboptimal) στρατηγική εναντίον ενός μη βέλτιστου ΜΙΝ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Θα αποδείξουμε τον ισχυρισμό με απαγωγή σε άτοπο. Οι υποθέσεις είναι ότι ο MAX παίζει βέλτιστα, ενώ ο MIN δεν παίζει βέλτιστα, και έστω ότι η χρησιμότητα για τον MAX είναι μικρότερη από αυτήν που θα είχε εναντίον έναν βελτιστο MIN.

Εφ΄όσον και στις δύο περιπτώσεις ο ΜΑΧ παίζει βέλτιστα, οποιαδήποτε διαφοροποίηση στην χρησιμότητα θα προέρχεται από αλλαγή στις κινήσεις του ΜΙΝ. Με άλλα λόγια, υπονοούμε ότι ο μη βέλτιστος ΜΙΝ πρέπει να έχει κάνει τουλάχιστον μία επιλογή που οδήγησε σε χαμηλότερη χρησιμότητα για τον ΜΑΧ από ό,τι θα επέλεγε ο βέλτιστος ΜΙΝ. Άτοπο, διότι ο βέλτιστος ΜΙΝ πάντα ελαχιστοποιεί την χρησιμότητα του ΜΑΧ. Άρα η αρχική μας υπόθεση είναι λάθος, άρα ο ισχυρισμός είναι αληθής.

Όσο για το δέυτερο ερώτημα, ας εξετάσουμε αυτό το δέντρο:

Σε αυτό το δέντρο:

Χρησιμοποιώντας το βέλτιστο minimax:

Στον κόμβο Β, ο ΜΙΝ θα επέλεγε 1

Στον κόμβο C, ο ΜΙΝ θα επέλεγε το 2

Στον κόμβο A, ο MAX θα επέλεγε το C, λαμβάνοντας χρησιμότητα 2

Τώρα ας υποθέσουμε:

Ο ΜΑΧ παίζει μη βέλτιστα και επιλέγει Β

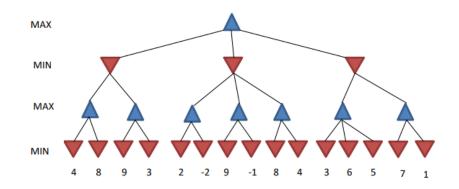
Ο ΜΙΝ παίζει μη βέλτιστα και επιλέγει το 4 στο Β

Εδώ, ο MAX παίρνει χρησιμότητα 4 παίζοντας μη βέλτιστα εναντίον ενός μη βέλτιστου MIN, μεγαλύτερη από αυτή που θα είχε πάρει αν έπαιζε βέλτιστα.

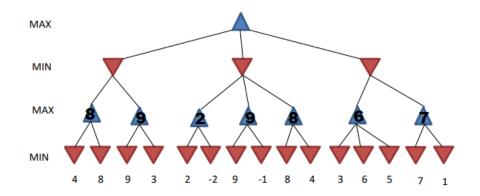
19 Νοεμβρίου 2024

AΠANTHΣH:

Παρακάτω έχουμε το αρχικό δέντρο:

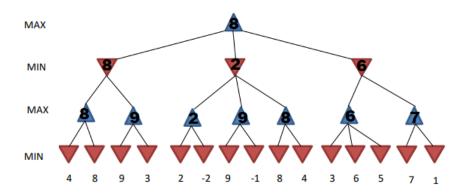

Τρέχοντας τον αλγόριθμο minimax, οι κόμβοι στο επίπεδο 3, ως κόμβοι MAX, θα λάβουν την μέγιστη τιμή από τα παιδιά τους:

Αντίστοιχα οι ΜΙΝ κόμβοι του 2ου επιπέδου θα λάβουν την μέγιστη τιμή από τα

παιδιά τους. Τέλος, ο κόμβος-ρίζα που είναι ΜΑΧ θα πάρει την μέγιστη τιμή που θα καθορίσει και την minimax απόφαση στη ρίζα του δέντρου όπως βλέπουμε στην συνέχεια.

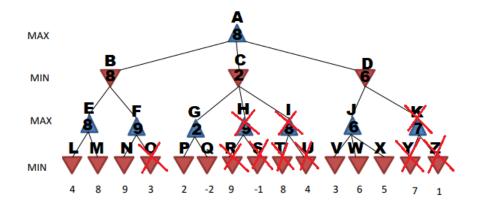

Η minimax απόφαση στη ρίζα είναι η επιλογή του δεξιότερου κόμβου.

Τώρα θα τρέξουμε τον αλγόριθμο ALPHA-BETA-SEARCH για να δούμε ποιοι κόμβοι θα κλαδευτούν. Στην επόμενη σελίδα παρατίθεται η εκτέλεση του αλγορίθμου θεωρητικά. Η στοίχιση των γραμμών είναι πολύ σημαντική καθώς δηλώνει το βάθος και σε ποιο α-β αναφερόμαστε.

```
Επισκεπτόμαστε τον κόμβο A (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
  Επισκεπτόμαστε τον κόμβο B (MIN) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο Ε (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο L (ΜΙΝ) με τιμή 4
    updated alpha: \alpha=4, \beta=\infty
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο Μ (ΜΙΝ) με τιμή 8
    updated alpha: \alpha=8, \beta=\infty
    Ο κόμβος Ε παίρνει την τιμή: 8
  updated beta: \alpha=-\infty, \beta=8
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο F (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=8]
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο Ν (ΜΙΝ) με τιμή 9
    updated alpha: \alpha=9, \beta=8
    Κλαδεύεται το 1 υπολοιπόμενο παιδί του F (κόμβος 0) - (alpha>beta)
    Ο κόμβος Ε παίρνει την τιμή: 9
  Ο κόμβος Β ως ΜΙΝ παίρνει την τιμή: 8 ( μιν(Ε, F) )
updated alpha: \alpha=8, \beta=\infty
  Επισκεπτόμαστε τον κόμβο C (MIN) [α=8, β=\infty]
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο G (MAX) [\alpha=8, \beta=\infty]
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο Ρ (ΜΙΝ) με τιμή 2
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο Q (MIN) με τιμή -2
    Ο κόμβος G παίρνει την τιμή: 2
  updated beta: \alpha=8, \beta=2
  Κλαδέυονται 2 υπολοιπόμενα παιδία του C (κόμβοι Η, Ι) - (alpha>beta)
  Ο κόμβος C παίρνει την τιμή: 2
  Επισκεπτόμαστε τον κόμβο D (MIN) [\alpha=8, \beta=\infty]
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο J (MAX) [\alpha=8, \beta=\infty]
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο V (ΜΙΝ) με τιμή 3
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο W (MIN) με τιμή 6
      Επισκεπτόμαστε το φύλλο Χ (ΜΙΝ) με τιμή 5
    Ο κόμβος J παίρνει την τιμή: 6
  updated beta: \alpha=8, \beta=6
  Κλαδεύεται το 1 υπολοιπόμενο παιδί του D (κόμβος K) - (alpha>beta)
  Ο κόμβος D παίρνει την τιμή: 6
Ο κόμβος Α παίρνει την τιμή: 8
```

Όπως βλέπουμε, με την εκτέλεση του αλγορίθμου κλαδεύονται οι εξής κόμβοι:

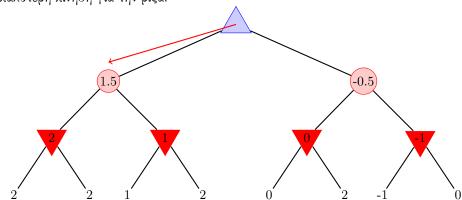

19 Νοεμβρίου 2024

$A\Pi ANTH\Sigma H$:

(α) :

Θα αντιγράψουμε το δέντρο και θα υπολογίσουμε τις τιμές των εσωτερικών κόμβων. Οι ΜΙΝ κόμβοι θα πάρουν την ελάχιστη τιμή από τα φύλλα και οι κόμβοι τύχης τις αναμενόμενες τιμές minimax. Τέλος, φαίνεται με ένα βελάκι ποια είναι η καλύτερη κίνηση για την ρίζα.

(β) :

Αν μας δώσουν τα πρώτα 6 φύλλα, χρειάζεται να υπολογίσουμε τις τιμές του έβδομου και του όγδοου κατά την εύρεση της καλύτερης κίνησης για τη ρίζα.

Αυτό διότι αν πχ η τιμή και των δύο φύλλων (7ο και 8ο) ήταν $+\infty$, τότε και το min node θα έπαιρνε value $+\infty$, όμοια και το chance node, άρα στην ρίζα θα ήταν καλύτερη επιλογή ο δεξιός κόμβος $\max(1.5,+\infty)$

Ας υποθέσουμε τώρα ότι μας δίνουν τα πρώτα 7 φύλλα. Ο αριστερός κόμβος τύχης δεν αλλάζει, θα έχει τιμή 1,5. Για τον δεξιό κόμβο τύχης, το αριστερό $\min$ node θα έχει τιμή 0 ($\min(0,2)$). Για τον δεύτερο $\min$ node, έχουμε -1 ως πρώτο φύλλο.

Έχει σημασία το 8ο φύλλο; Όχι, διότι αχόμη και αν είναι $+\infty$, ο min θα επιλέξει το -1 και ρίζα θα επιλέξει $\max(1.5, -0.5) = 1.5$ όπως πριν. Αν πάλι το 8ο φύλλο ήταν $-\infty$, τοτε ο δεξής χόμβος τύχης θα είχε value $-\infty$ και η ρίζα θα επιλέξει $\max(1.5, -\infty) = 1.5$ όπως πριν. Άρα ανεξάρτητα από το 8ο φύλλο το αποτέλεσμα είναι προκαθορισμένο.

(γ) :

Μετά τα δύο πρώτα φύλλα (και τα δύο 2), πιθανές τιμές για τον αριστερό κόμβο τύχης:

Ο αριστερός κόμβος min έχει τιμή 2 (min από 2,2).

Ο δεξιός κόμβος min θα μπορούσε να πάρει οποιαδήποτε τιμή στο [-2,2] (καθώς αυτές είναι οι πιθανές τιμές των φύλλων, προφανώς και ο μέσος όρος τους παίρνει οποιαδήποτε τιμή από αυτές).

Ο κόμβος τύχης παίρνει το μέσο όρο του 2 και της τιμής του δεξή κόμβου min. Χειρότερη περίπτωση (και τα 2 φύλλα παίρνουν την ελάχιστη τιμή -2) : Ο αριστερός κόμβος τύχης έχει ελάχιστη τιμή (2+-2)/2=0

Καλύτερη περίπτωση (και τα 2 φύλλα παίρνουν την μέγιστη τιμή 2) : O αριστερός κόμβος τύχης έχει μέγιστη τιμή (2+2)/2=2

Επομένως, ο αριστερός κόμβος τύχης παίρνει οποιαδήποτε τιμή στο [0, 2].

(δ)

Δεδομένου του περιορισμού [-2,2] και ενός αλγορίθμου τύπου κλαδέματος άλφα-β:

Είναι εύχολο να δει χανείς ότι θα χρειαστεί να υπολογίσουμε όλο το αριστερό υπόδεντρο, δεν γίνεται χάποιο χλάδεμα εχεί.

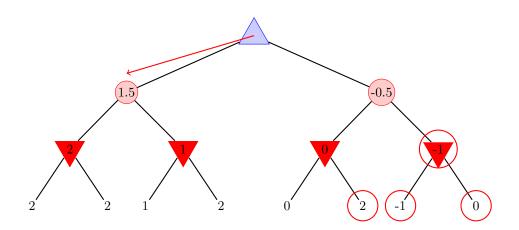
Όμως στο δεξί υπόδεντρο: Ο πρώτος κόμβος min δίνει το πολύ 0

Ο δεξιός κόμβος min μπορεί στην καλύτερη περίπτωση να δώσει 2

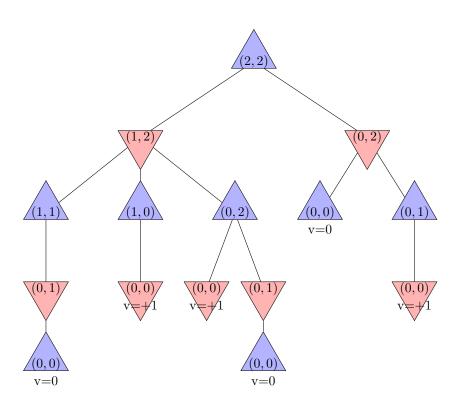
Άρα ο μέσος όρος που θα δώσει την expectimax τιμή στον δεξιό κόμβο τύχης παίρνει μέγιστη τιμή 1 (0 και οτιδήποτε ≤ 2)

Επομένως, ο δεξιός κόμβος τύχης δεν μπορεί με τίποτα να "νικήσει' το 1,5

Επομένως, μπορούμε να κλαδέψουμε το δεξιό κόμβο min και τα παιδιά του, καθώς και το άλλο φύλλο του αριστερού κόμβου min. Παρακάτω φαίνονται κυκλωμένοι οι κλαδευμένοι κόμβοι.

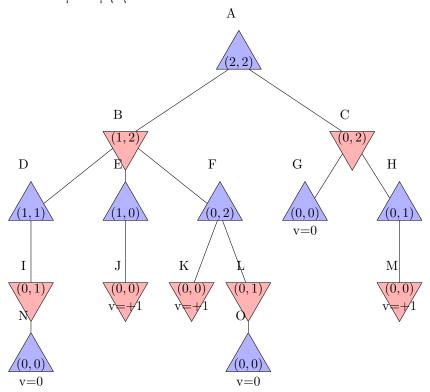

19 Νοεμβρίου 2024

Παραπάνω φαίνεται το δέντρο παιχνιδιού για την έκδοση του Nim game όπως περιγράφεται στην εκφώνηση.

Επειτα, θα αριθμίσουμε τους κόμβους ώστε να τρέξουμε θεωρητικά τον αλγόριθμο alpha-beta pruning (κλάδεμα άλφα-βητα), παρόμοια όπως στην δεύτερη άσκηση. Όμοια, η στοίχιση των γραμμών είναι πολύ σημαντική καθώς δηλώνει το βάθος και σε ποιο α-β αναφερόμαστε.


```
Επισκεπτόμαστε τον κόμβο A (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
  Επισκεπτόμαστε τον κόμβο B (MIN) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο D (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
       Επισκεπτόμαστε τον κόμβο Ι (MIN) [\alpha=-\infty, \beta=\infty]
         Επισκεπτόμαστε το φύλλο Ν (ΜΑΧ) με τιμή Ο
       Updated \alpha=-\infty, \beta=0
       Ο κόμβος Ι παίρνει την τιμή: 0
     Updated \alpha=0, \beta=\infty
     Ο κόμβος D παίρνει την τιμή: 0
  Updated \alpha=-\infty, \beta=0
     Επισκεπτόμαστε τον κόμβο Ε (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=0]
       Επισκεπτόμαστε το φύλλο J (ΜΙΝ) με τιμή 1
    Updated \alpha=1, \beta=0
     Ο κόμβος Ε παίρνει την τιμή: 1
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο F (MAX) [\alpha=-\infty, \beta=0]
       Επισκεπτόμαστε το φύλλο L (ΜΙΝ) με τιμή 1
    Updated \alpha=1, \beta=0
    Κλαδέυονται 1 υπολοιπόμενο/α παιδία του F - Βετα ςυτοφφ, το/τα οποίο/α είναι: Κ
     Ο κόμβος Ε παίρνει την τιμή: 1
  Ο κόμβος Β παίρνει την τιμή: 0
Updated \alpha=0, \beta=\infty
  Επισκεπτόμαστε τον κόμβο C (MIN) [\alpha=0, \beta=\infty]
    Επισκεπτόμαστε τον κόμβο Η (MAX) [\alpha=0, \beta=\infty]
       Επισκεπτόμαστε το φύλλο Μ (ΜΙΝ) με τιμή 1
    Updated \alpha=1, \beta=\infty
     Ο κόμβος Η παίρνει την τιμή: 1
  Updated \alpha=0, \beta=1
    Επισκεπτόμαστε το φύλλο G (MAX) με τιμή 0
  Updated \alpha=0, \beta=0
  Ο κόμβος C παίρνει την τιμή: 0
Ο κόμβος Α παίρνει την τιμή: 0
```

Η τιμή minimax στη ρίζα του δέντρου παιχνιδιού είναι 0, που σημαίνει ότι αν και οι δύο παίκτες παίζουν βέλτιστα, το αποτέλεσμα είναι νίκη για τον ΜΙΝ από άποψη χρησιμότητας (έχουμε ορίσει 0 για τις καταστάσεις που κερδίζει ο ΜΙΝ, αντίστοιχα 1 για ΜΑΧ). Μια τιμή minimax 0 με άλλα λόγια υποδηλώνει ότι ο ΜΙΝ θα κερδίσει, καθώς ο ΜΑΧ δεν μπορεί να επιβάλει χρησιμότητα +1 ακόμα και αν παίξει βέλτιστα (εφ'όσον και ο ΜΙΝ παίξει βέλτιστα).